

Marketing

Marketingové prostředí

9.3.2021

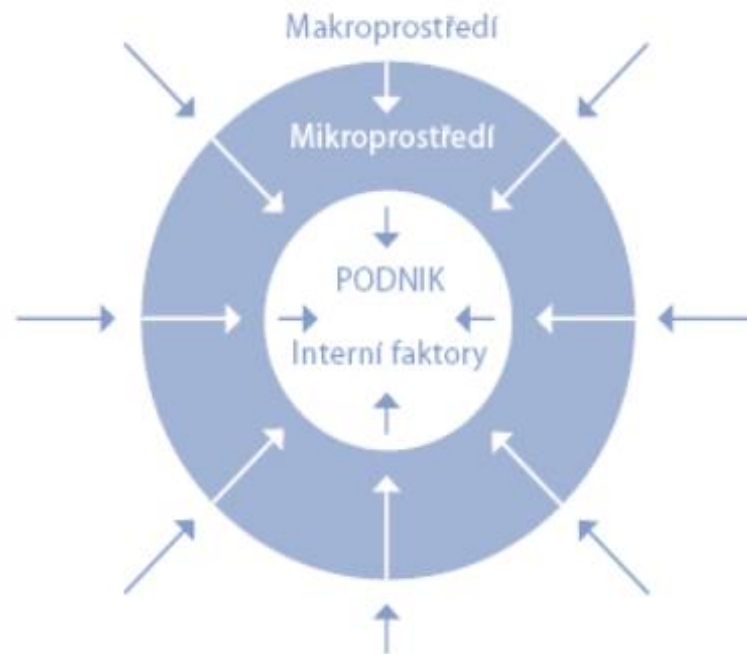
Osnova přednášky

- Prostředí podniku: makro- a mikroprostředí
- Vysvětlení příslušných analýz
  - SWOT analýza,
  - PEST analýza,
  - Porterova analýza pěti konkurenčních sil
  - Persona

Marketingové prostředí

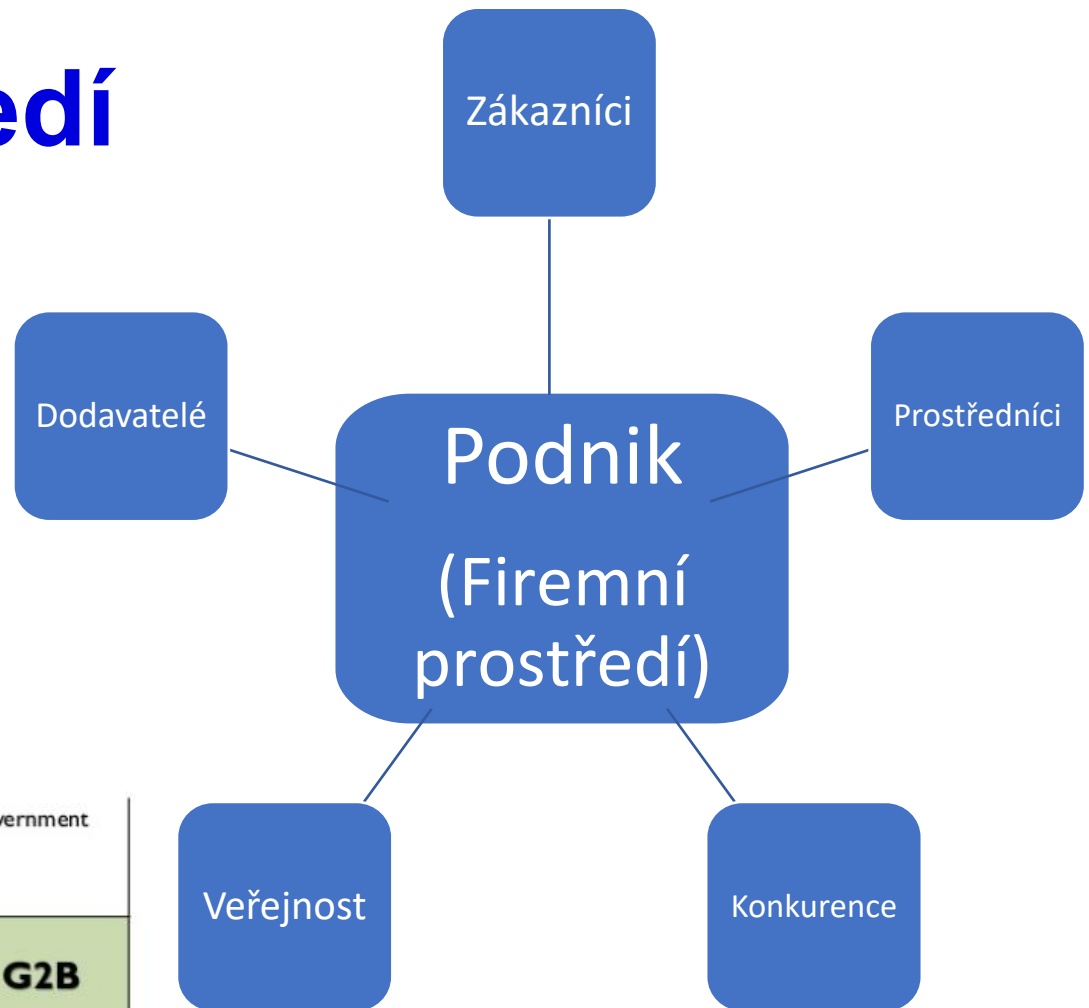
- zahrnuje aktéry a síly, které ovlivňují schopnost se rozvíjet a udržovat úspěšné transakce a vztahy s cílovými zákazníky firmy
- 3 časové horizonty

Mikroprostředí

„Mikroprostředí zahrnuje nejbližší účastníky společnosti, kteří ovlivňují její schopnost obsluhovat své trhy.“

(Kotler)

	Business	Customer	Government
Business	B2B	C2B	G2B
Customer	B2C	C2C	G2C
Government	B2G	C2G	G2G

Vnitřní prostředí podniku (vlastní prostředí)

- Vrcholový management
- Vnitropodnikové útvary
- Podpůrné servisní procesy
- Smíšené organizace

Analýza vnitřního prostředí sestává z:

- hodnocení realizace strategických cílů firmy,
- finanční situace a schopností,
- výrobních operací,
- techniky a technologie uvnitř firmy,
- marketingu, prodeje, prodejního servisu,
- lidských zdrojů, úrovně řízení a organizace práce,
- image a goodwillu firmy,
- hodnocení silných a slabých stránek podle nástrojů marketingového mixu,

Makroprostředí

Větší společenské síly,
které ovlivňují
veškeré účastníky
v mikroprostředí

(Kotler a Armstrong):

Demografické prostředí

Ekonomické prostředí

Přírodní prostředí

Technologické prostředí

Politické prostředí

Kulturní prostředí

Different Ads, Different Ethnicities, Same Car

African-American

This commercial of a black man driving is centered on the theme “strut,” and features an image of a peacock and the entrance music of the wrestler John Cena.

Hispanic

A Latino man enjoys his driving experience so much that he dares to decline a call from his mother, a move that the target audience is meant to see as rebellious.

Asian-American

A father picks up his daughter from baseball practice, a casting decision made to suggest that the Camry brings out the affectionate side of Asian-American fathers.

‘Transcultural Mainstream’

A schoolboy, a young woman and a bespectacled man are each waiting for someone. Their counterparts are joyful and unworried as they drive with Queen playing.

Zdroj: <https://www.nytimes.com/interactive/2017/10/12/business/media/toyota-camry-ads-different-ethnicities.html>

CATEGORY	BUILDERS	BABY BOOMERS	GENERATION X	GENERATION Y	GENERATION Z	GEN ALPHA
Slang terms	 <p>We prefer proper English if you please</p> <p>Born: < 1946 Age: 74+</p>	 <p>Be cool Peace Groovy Way out</p> <p>Born: 1946-1964 Age: 55-73</p>	 <p>Dude Ace Rad As if Wicked</p> <p>Born: 1965-1979 Age: 40-54</p>	 <p>Bling Funky Doh Foshizz Whassup?</p> <p>Born: 1980-1994 Age: 25-39</p>	 <p>🔥 Fam GOAT Slay Yass queen</p> <p>Born: 1995-2009 Age: 10-24</p>	 <p>lit yeet hundo oof rn idrc</p> <p>Born: 2010-2024 Age: under 10</p>
Social markers	World War II 1939-1945	Moon landing 1969	Stock market crash 1987	September 11 2001	GFC 2008	Trump / Brexit 2016
Iconic cars	 Model T Ford Final, 1927	 Ford Mustang 1964	 Holden Commodore 1978	 Toyota Prius 1997	 Tesla Model S 2012	 Autonomous vehicles 2020s
Iconic toys	 Roller skates	 Frisbee	 Rubix cube	 BMX bike	 Folding scooter	 Fidget spinner
Music devices	 Record player LP, 1948	 Audio cassette 1962	 Walkman 1979	 iPod 2001	 Spotify 2008	 Smart speakers Now
Leadership style L - Leader l - New leaders	 Controlling	 Directing	 Coordinating	 Guiding	 Empowering	 Inspiring
Ideal leader	Commander	Thinker	Doer	Supporter	Collaborator	Co-creator
Learning style	Formal	Structured	Participative	Interactive	Multi-modal	Virtual
Influence/advice	Officials	Experts	Practitioners	Peers	Forums	Chatbots
Marketing	Print (traditional)	Broadcast (mass)	Direct (targeted)	Online (linked)	Digital (social)	In situ (real-time)

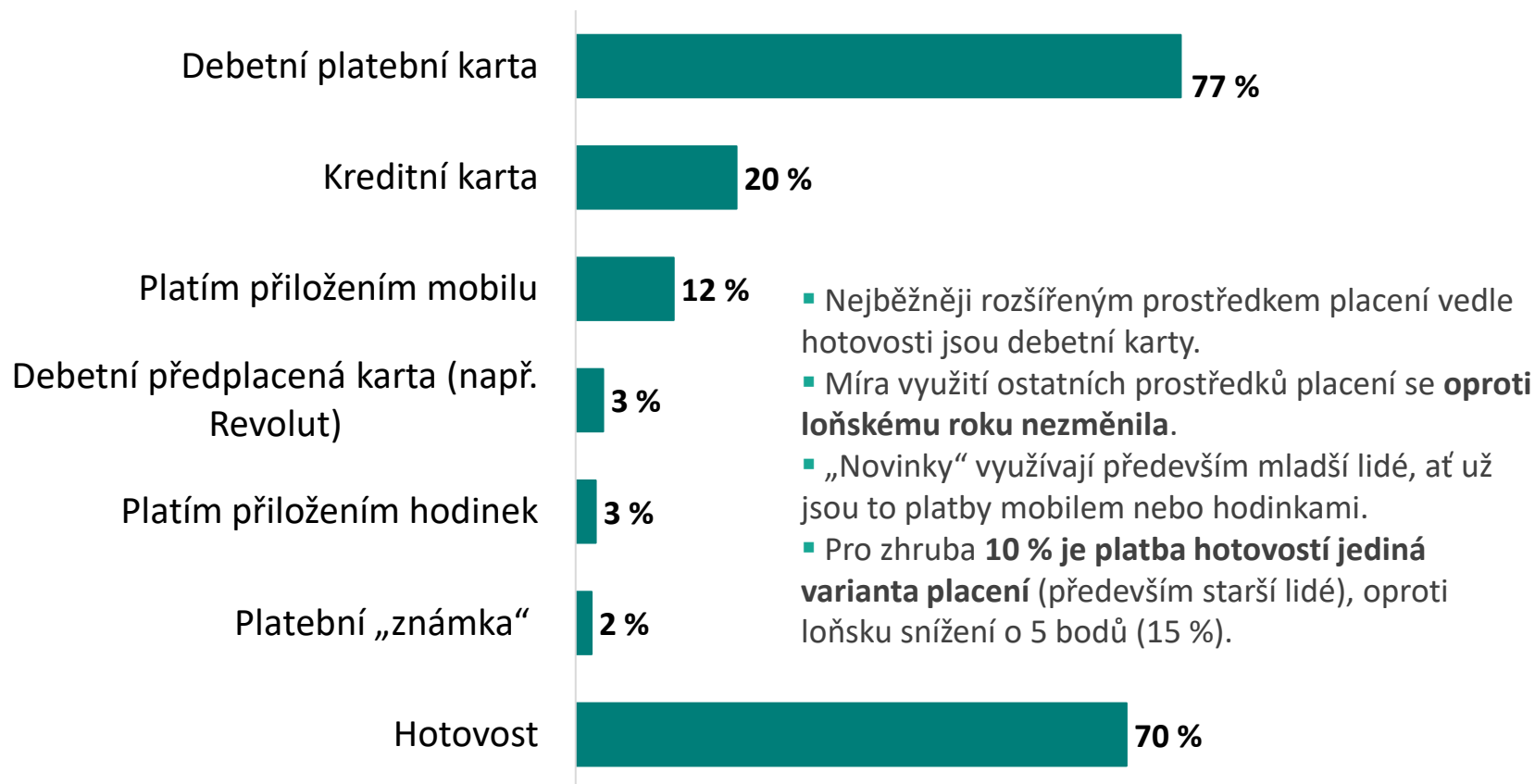

Návod na použití generací - Forbes

CATEGORY	BUILDERS	BABY BOOMERS	GENERATION X	GENERATION Y	GENERATION Z	GEN ALPHA
Slang terms	 <p>We prefer proper English if you please</p> <p>Born: < 1946 Age: 74+</p>	Be cool	Dude Ace	Bling Funky	Flam Fam	lit yeet hundo oof rn idrc
Social markers	World War II 1939-1945	<h2>Tips on marketing to different generations</h2> 				Trump / Brexit 2016
Iconic cars	 <p>Model T Ford Final, 1927</p>	 <p>Generation X 1961-1981</p>	 <p>Millennials 1982-1996</p>	 <p>Generation Z 1997-2010</p>	 <p>Autonomous vehicles 2020s</p>	
Iconic toys	 <p>Roller skates</p>	 <p>Add nostalgic content</p>	 <p>Optimize your site and content for mobile devices</p>	 <p>Make shorter content</p>	 <p>Fidget spinner</p>	
Music devices	 <p>Record player LP, 1948</p>	 <p>Send emails with personalized offers</p>	 <p>Create organic content that proves that consumers' interests are your top priority</p>	 <p>Work with micro-influencers who have 1 000-100 000 followers</p>	 <p>Smart speakers Now</p>	
Leadership style	 <p>Controlling</p> <p>L - Leader I - New Leaders</p>	 <p>Reach out via Facebook</p>	 <p>Use social networks as the main media</p>	 <p>Integrate retargeting</p>	 <p>Inspiring</p>	
Ideal leader	Commander	 <p>Use local search to help finding your physical store on a map</p>	 <p>Collaborate with customers and invite them to develop your products and services with you</p>	 <p>Care about the environment and be socially responsible</p>	Co-creator	
Learning style	Formal					Virtual
Influence/advice	Officials					Chatbots
Marketing	Print (traditional)	Broadcast (mass)	Direct (targeted)	Online (linked)	Digital (social)	In situ (real-time)

Průzkum platebních zvyklostí Čechů

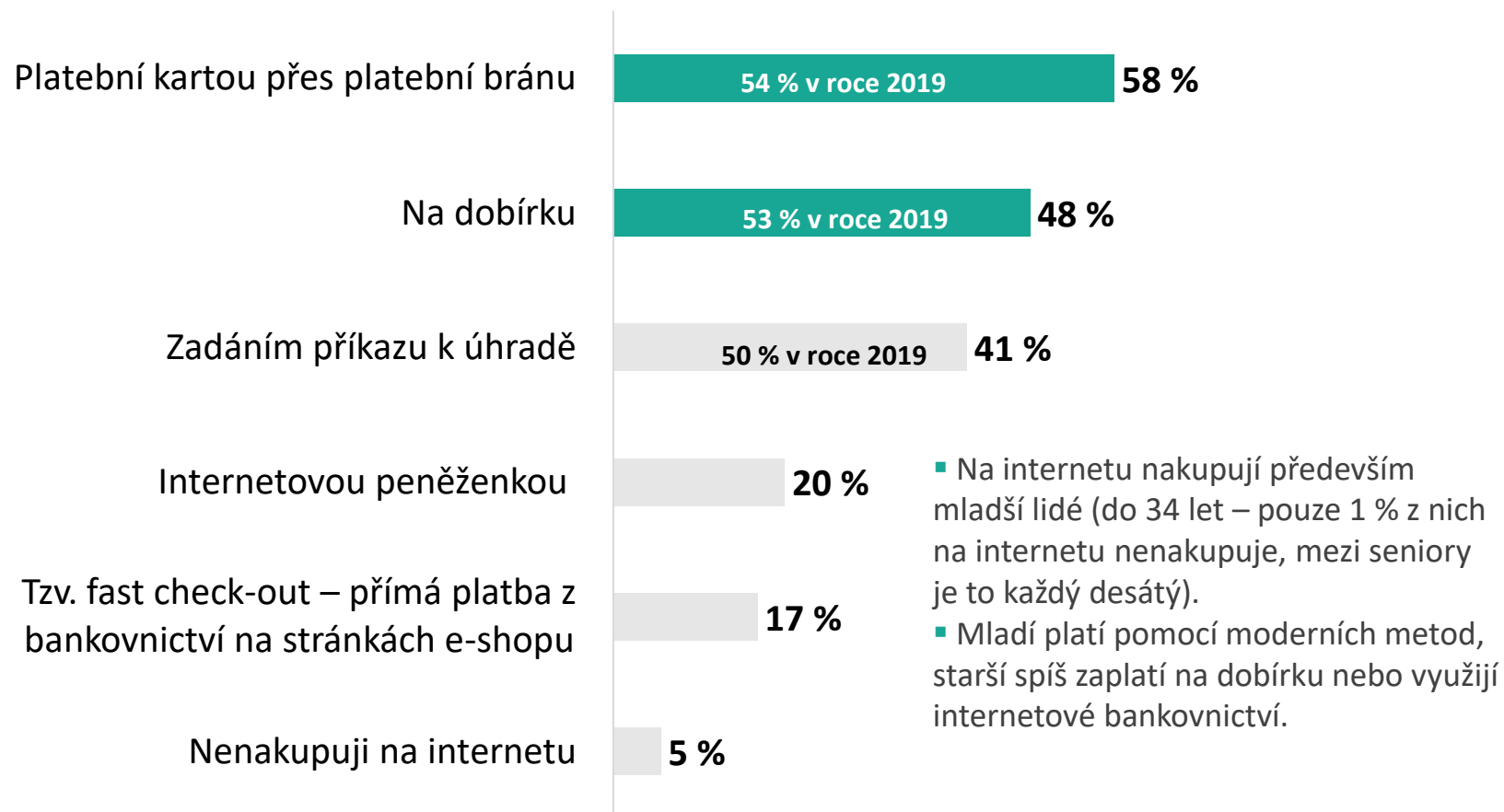
Průzkum č. 1: Jaké platební prostředky používáte při placení, N=1059

Zdroj: Česká bankovní asociace (2020)

Průzkum platebních zvyklostí Čechů – online platby

Průzkum č. 1: Jaký způsob placení využíváte při nákupu na internetu?, N= 1059

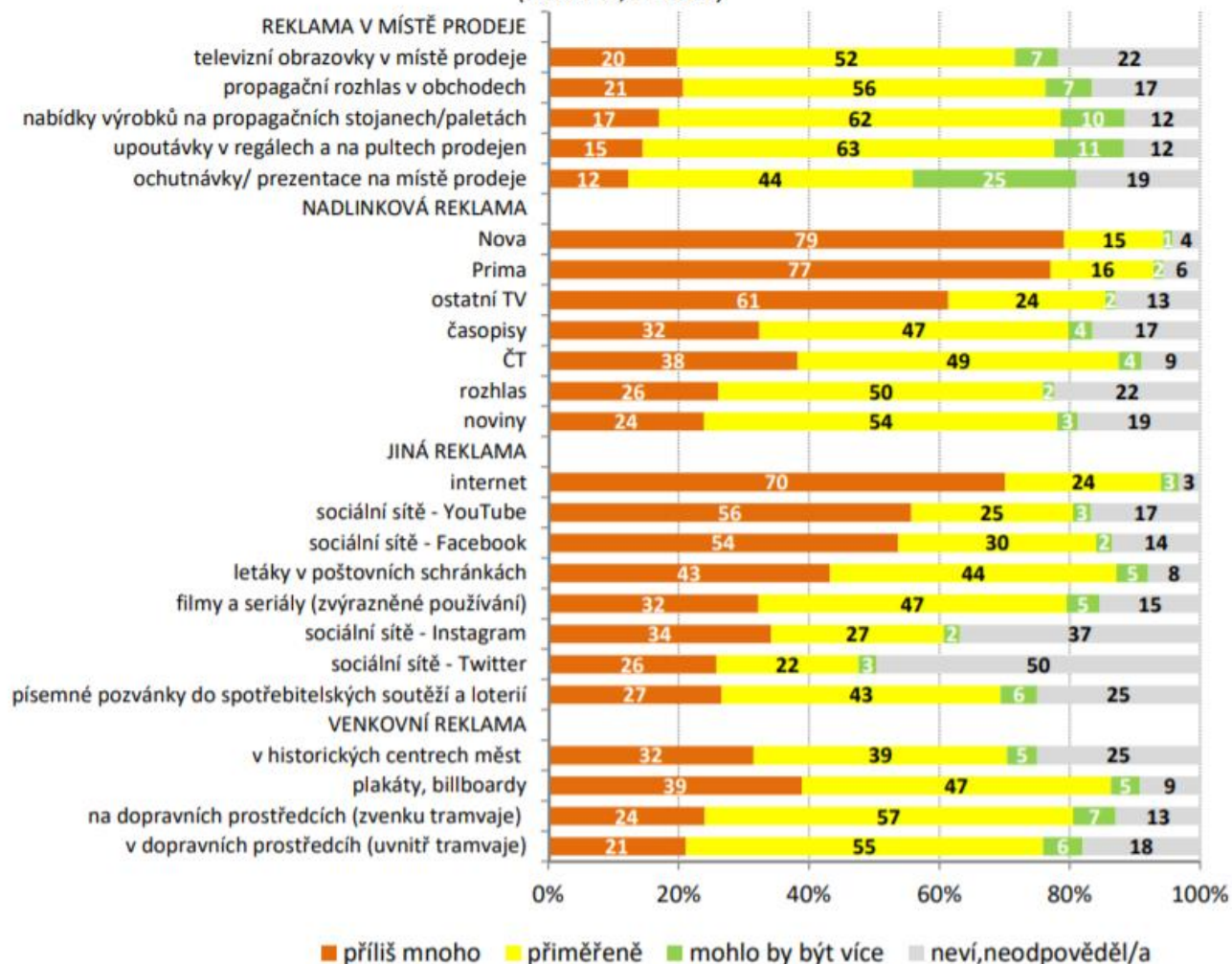

Zdroj: Česká bankovní asociace (2020)

Češi a reklama 2021

PŘESYČENÍ REKLAMOU

(data v %, n=1000)

Zdroj: Česká marketingová společnost

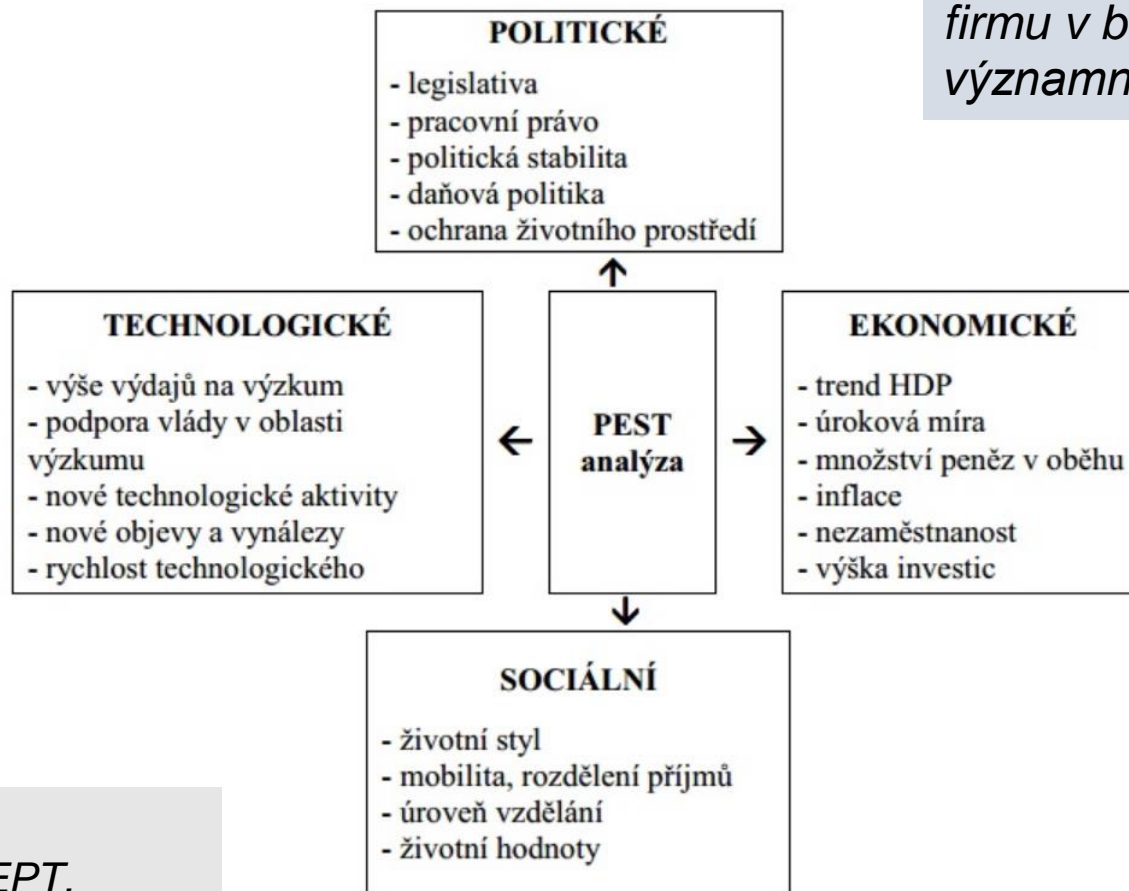
*Které z vnějších faktorů mají vliv na podnik?
Jaké jsou možné účinky těchto faktorů?
Které z nich jsou v blízké budoucnosti pro podnik
nejdůležitější?*

Metody strategické analýzy

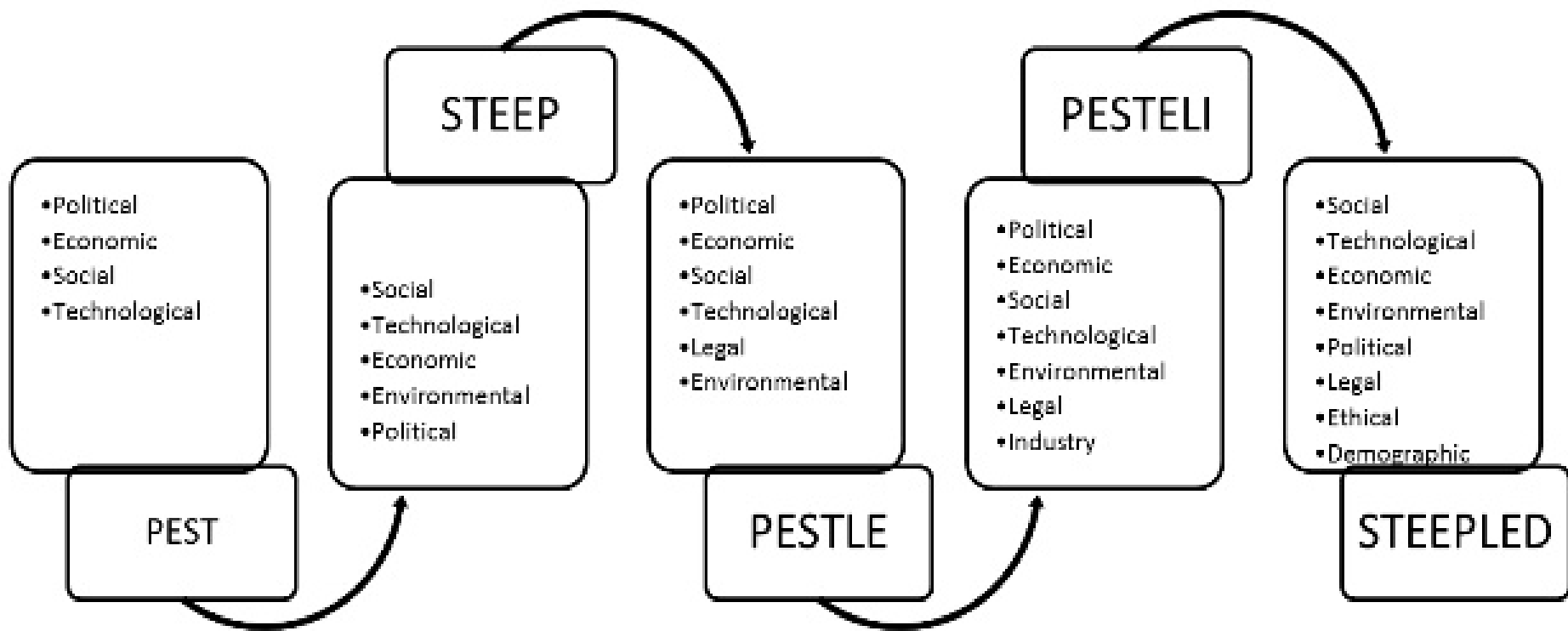
Strategic Trend Evaluation Process

PEST

odhalení vývojových trendů, které mohou firmu v budoucnu významně ovlivnit

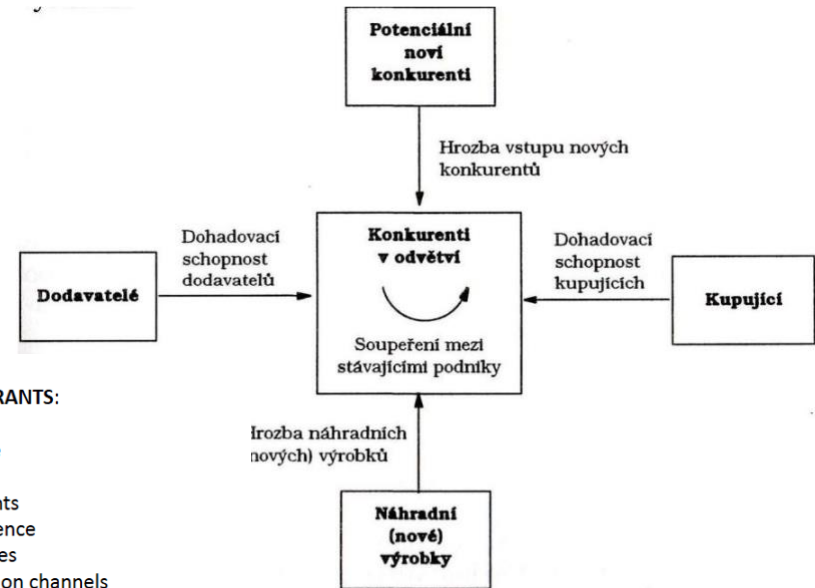

Varianty
STEP, SLEPT,
PESTEL, PESTLE

Analýza 5F (Porter's Five Forces)

Zákazníci

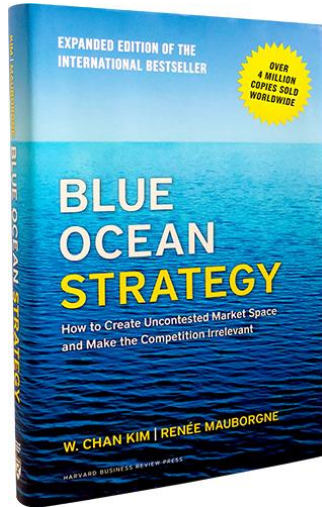
- Definice cílové skupiny/skupin zákazníků dle Segmentace-Targeting-Positioning
- Podle vztahu k firmě se rozlišují:
zákazníci, spotřebitelé, potencionální zákazníci a spotřebitelé, nákupčí v případě B2B.
- Mezi faktory, které jsou zjišťovány, patří: odhadované roční nákupy, růst prodejů, kupní motivy, informace o nákupním rozhodování.

Konkurence

Postup analýzy konkurence

1. Zmapování segmentu a jeho hráčů
2. Monitoring konkurence – produkt, cena, distribuce, propagace
3. Benchmarking
4. Zmapování poptávky a cílových skupin zákazníků
5. Zmapování produktů v daném segmentu – konkurenčnost, komplementy a substituty
6. Nalezení klíčových konkurenčních výhod
7. Definice, toho co nejvíce ohrožuje a kde jsou největší příležitosti
8. Návrh strategie vystupování na trhu
9. Návrh služby a produktu, se kterým je největší šance úspěch

Rudé a modré oceány (W. Chan Kim a Renée Mauborgne)

Strategie modrého oceánu:

- vytvořit trh nezávislý na konkurenci;
- zbavovat se konkurence;
- formovat a využívat novou poptávku;
- upustit od kompromisů mezi kvalitou a cenou;
- přizpůsobit celý systém činností tomu, že nabídnete za nízkou cenu produkty, které mají jedinečnou kvalitu.

Strategie rudého oceánu:

- konkurovat na existujícím trhu;
- porážet konkurenci;
- využívat existující poptávku;
- nalézat kompromis mezi kvalitou a cenou;
- adaptovat systém činností podniku v souladu s jeho strategickou volbou: jedinečná kvalita nebo nízká cena.

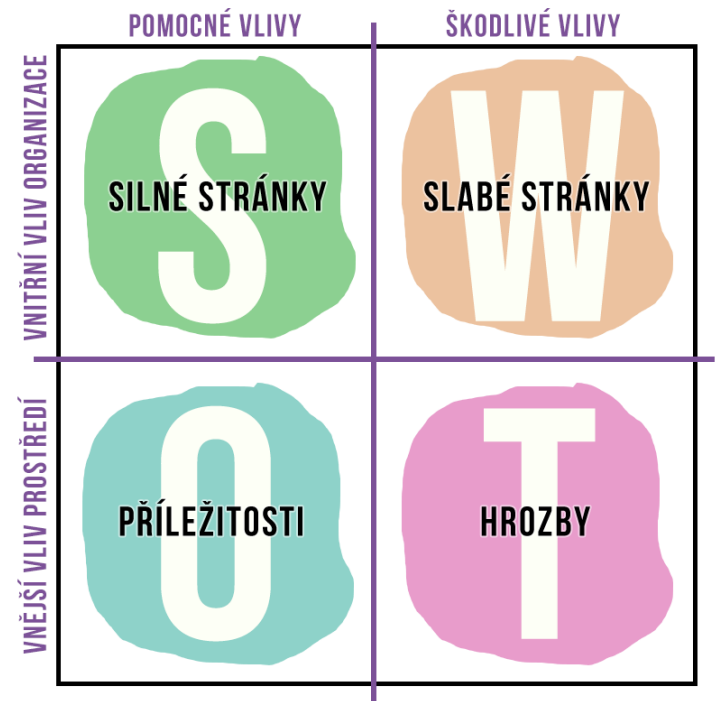
CIRQUE DU SOLEIL®

Další příklad Blue Ocean – [Yellow tail wine](#)

SWOT

- Základní metoda strategické analýzy
- Rozbor současného stavu organizace (vnitřní prostředí) a současné situace okolí organizace (vnější prostředí)
- Hodnotí se 6 kategorií:
(Product, Process, Customer, Distribution, Finance, Administration)

Příklad: [Starbucks SWOT Analysis](#)

SWOT → TOWS

	S	W
O	<p>S - O Maxi - Maxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavět rozvoj na silných stránkách • Maximalizace využití příležitostí	<p>W - O Mini - Maxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Překonat slabé stránky, eliminovat jejich dopad • Využít příležitostí ke zlepšení situace
	S	W
T	<p>S - T Maxi - Mini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Silné stránky využít k zajištění • Předcházet dopadům rizikových faktorů a ohrožení	<p>W - T Mini - Mini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předcházet hrozbám • Minimalizovat slabé stránky

SWOT → TOWS

	S	W
O	<p>S-O</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategie využití • Maximalizace 	<p>W-O</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategie hledání • Využít příležitosti
T	<p>S-T</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategie konfrontace • Předcházení faktorů a ohrožení 	<p>W-T</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obranná strategie • Minimalizace

Situační analýza 5C

Company (podnik) - vnitřní podmínky organizace, zdrojů a produktů

Customers (zákazníci) - trh, zákaznické segmenty

Competitors (konkurence)

Collaborators (spolupracující firmy, osoby) - analýza osob pro navázání spolupráce

Climate/ Context (makroekon. faktory vnějšího prostředí) - další vnější podmínky ovlivňující podnikání

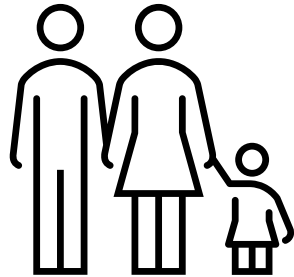

Persona (buyer persona)

„Hlavní ctností person je schopnost vcítit se do jedince, který používá náš produkt nebo službu.“

H. Nielsen

Profil typického uživatele produktu/služby

? Proč používat personu ?

Zákazník vs. Spotřebitel

Názorový vůdce/ovlivňovatel/influencer

Persona (buyer persona)

Tzv. Vylučující persony

zákazníci, které nejsme schopni obsloužit,
nerentabilní, nákladné nebo časově neúnosné
mohou narušovat schopnost obsluhovat ideální
zákazníky

Výhody person

- konzistentní vnímání toho, ke komu mluvíme; lépe poznat své cílové publikum
- snadné předání záměru, jednoduché vysvětlení komukoli dalšímu (zlepšují vnitřní i vnější marketingové procesy)
- podpora empatie - ke konkrétní tváři se snáze získává vztah, rozvíjí se, snáze se pro ni tvoří kreativa...
- pomáhají nejen v marketingu - prioritizace produktových updatů, zkvalitnění služeb, optimalizace prodejních technik
- odpovědi na zásadní otázky:

Kdo je můj zákazník?

Co potřebuje?

Jaké jsou jeho obavy?

Jak mu s tím mohu pomoci?

Kde se nejčastěji vyskytuje?

Nevýhody person

- tvorba person svádí k idealizaci, často totiž nestojí na výzkumech a interakci s cílovkou, ale na snech, pouhém zamyšlení...
- tvorba person není levná - výzkumy, analýzy, rozhovory, focus groups...
- nejsou ideální pro pochopení jiných kultur a nefungují často ani přes hranice dvou sousedících států
- jedna persona nevystihne celou cílovku, byť bude udělaná sebelíp a více person vede ke složitější komunikaci
- vývoj persony spolu se značkou

Persona by měla obsahovat:

- **Fiktivní jméno:** persona tak bude reálnější; konkrétní jméno také umožňuje snadnější práci s personami, především v týmu
- **Pohlaví a věk:** má mít vliv na potřeby a chování; rozdíl mezi muži a ženami se může projevit i ve formě komunikace
- **Fotografie:** slouží pro lepší představivost koncového uživatele
- **Zaměstnání** odvíjí se od něj časové vytížení, používání technologií, potřeby a vlastnosti.
- **Demografické údaje:** rodinný stav, vzdělání, počet dětí: mohou mít vliv na rozhodování a potřeby
- **Přístup k technologiím,** který je zásadní pro správné navržení. Jaká zařízení uživatel používá? S jakými aplikacemi je zvyklý pracovat? Kolik času stráví uživatel online?
- **Potřeby a problémy** identifikuje potřeby konkrétní osoby. Díky jejich definici můžeme nalézt vhodné řešení.
- **Citace** shrnující postoj persony k produkt

Persony jsou vždy jen tak dobré a relevantní, jako výzkum za nimi.

Alena Šetřivá

Jméno

30

věk

žena

Pohlaví

Jihlava

Bydliště

Elevator Pitch / Práce, Rodina, Vzdělání, Hodnoty

Pracuje jako back office v PR agentuře. Vystudovala vysokou školu zaměřenou na komunikaci a marketing.

Zájmy	Jaké problémy řeší?	Co pro něj máme?
<p>Sociální sítě</p> <p>FB, Instagram,</p> <p>Oblíbené stránky</p> <p>YT, FB, Vinted, blogy</p> <p>Vztah ke značkám</p> <p>Kupuje si dražší oblečení: Guess, Next, Gant, Calvin Klein</p> <p>Vikendové aktivity</p> <p>Nákupy, párty s přáteli, fitness, jízda na koni</p> <p>Sporty</p> <p>Fitness, tenis, jízda na koni</p> <p>Oblíbené časopisy</p> <p>Cosmopolitan, Elle, Bazaar</p> <p>Oblíbené TV pořady</p> <p>Nesleduje TV, pouze internet (stream videa, YT)</p>	<p>Náplní její práce je vítání hostů. V práci nemají přísný dress code, přesto ráda hezky vypadá.</p> <p>Do práce ráda chodí oblékaná smart casual.</p> <p>Ve volných chvílích upřednostňuje slušivé fitness oblečení.</p> <p>Podle čeho se rozhoduje?</p> <ul style="list-style-type: none"> - recenze - značka - nákup z pohodlí domova - možnost vyzkoušet si věc a vrátit ji bez poplatků 	<p>přehledný e-shop</p> <p>široký výběr</p> <p>recenze</p> <p>možnost vrátit oblečení, pokud nesedí</p> <p>Čím ho přesvědčíme?</p> <ul style="list-style-type: none"> spolupráce s blogery/vlogery nezávazné objednávky online stylistka ukázkou <u>outfitů</u> podle preferencí kvalitní oblečení, známé značky

© ProSEO Media s.r.o. | www.proseo.cz

CUSTOMER AVATAR CANVAS

DESIGNED FOR: _____ DESIGNED BY: _____ DATE: _____

BEFORE	AVATAR/PERSONA	AFTER
Have:		Have:
Feel:	DEMOGRAPHICS/INTERESTS	Feel:
Average Day:		Average Day:
Status:	KEY PURCHASE DRIVERS	Status:
Good vs. Evil:		Good vs. Evil:
FRUSTRATIONS & FEARS		WANTS & ASPIRATIONS

Nejčastější chyby při tvorbě persony:

- Vymyšleny pouze podle vlastních představ bez ověření průzkumem
- Zbytečně velké množství person, romanopisecké zpracování
- Sestrojíme, ale nepracujeme s nimi
- Není jednorázová záležitost

Alena Šetřivá

30 věk žena pohlaví

Elevator Pitch / Práce, Rodina, Vzdělání, Hodnoty

Pracuje jako back office v PR agentuře. Vystudovala vysokou školu zaměřenou na komunikaci a marketing.

Zájmy

FB, Instagram,

YT, FB, Vinted, blogy

Kupuje si dražší oblečení: Guess, Next, Gant, Calvin Klein

Nákupy, párty s přáteli, jízda na koni

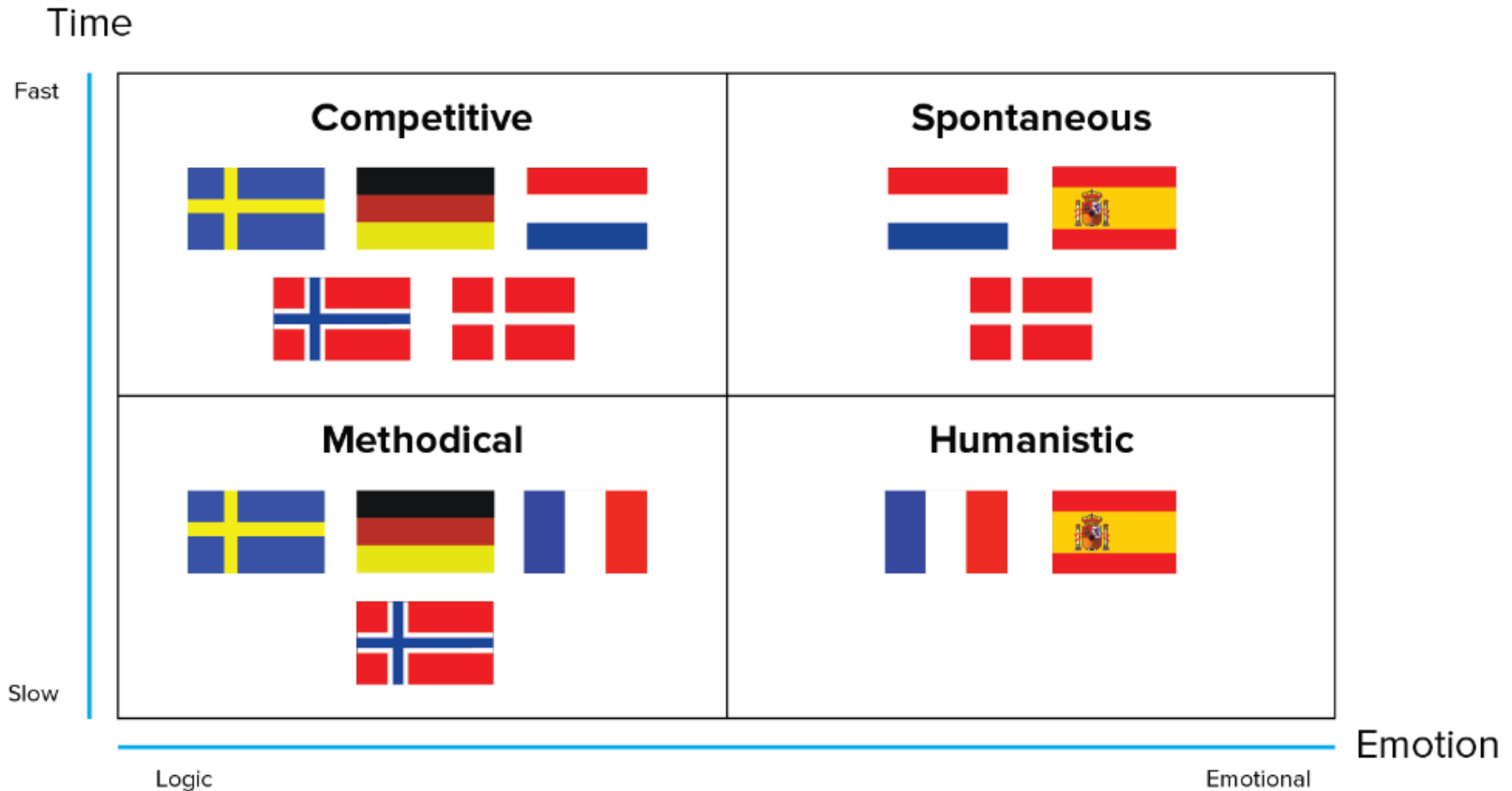
Fitness, tenis, jízda na k...

Cosmopolitan, Elle, Baza

Nesleduje TV, pouze int (stream videa, YT)

© ProSEO Media s.r.o. | www.proseo.cz

Buyer personas

Zdroj: Welink, <https://ecommercenews.eu/the-ecommerce-needs-of-european-customers/>

Cena riflí – dokument 44 minut